СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 122. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 27 травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 122. Jersey City, N. J., Tuesday, May 27, 1930. THREE CENTS.

В БРАЗИЛІЇ ВИТАЮТЬ ЦЕПЕЛІНА З ВЕЛИКИМ ОДУШЕВЛЕННЯМ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. — „Ґраф Цепелін" вилетів з Пернамбуко, щоби звидіти Бразилію з її джунглями, а рівнож і столицю Ріо де Жанейро, яку уважають найкраще положеним містом на світі.

Подорожні найбільше були здивовані тим, що підчас лету стрічали богато літаків, більше як кораблів над морем. В Ріо де Жанейро не задержувалися довго, а тільки скинули почту. Тисячі людей ждали на цепеліна цілу ніч. Між тими, що прибули його повитати, був князь Людвік Фердинанд, син бувшого німецького престолонаслідника.

ЗАМИКАЮТЬ ШКОЛИ Й СКЛЕПИ.

ПЕРНАМБУКО (Бразилія). — Мейор міста проголосив минулий понеділок святом у честь „Ґрафа Цепеліна". Діти звільнено зі школи, а склепи й банки позамикано.

БЕРУТЬСЯ ДО СУХИХ У КОНҐРЕСІ.

ВАШИНҐТОН. — Генри Корен, президент Товариства проти прогибіційної поправки, вислав до всіх конгресменів запит у справі ревізії акту Волстеда. Корен каже, що хоче знати, хто обстоює прогибіцію, бо при осінних виборах зачнеться кампанія, щоби зменшити число сухих у конгресі.

ФОСТЕР КАНДИДАТОМ НА ҐОВЕРНОРА.

НЮ ЙОРК. — Комуністи поставили Виліема Фостера кандидатом на ґовернора нюйорського стейту. Фостер сидить тепер у тюрмі за недозволений демонстраційний похід на Сити Гол.

ПРОТИ „СИНІХ ЗАКОНІВ".

ТРЕНТОН (Ню Джерзи). — Так звані „сині закони" з 1798 року знов відживають. Полісмени позаписували останної неділі склепарів і тих, що продають ґазоліну, за те, що нарушили згадані закони, які не дозволяють ніяких торгів у неділі.

Кажуть, що протестантські церкви розпочали аґітацію за ті закони, які призабуто, бо вони не підходять до духа 20-го століття. Проповідники кажуть, що їм розходиться головно про замикання в неділю театрів рухомих образів, а не про ґазолінові стації, ґросерників і т. п., бо театри відтягають молодіж від церкви. А власники театрів впливають на арешти ґросерників і замикання ґазолінових стацій, щоби в той спосіб підбурити публику проти „синіх законів".

СМИТ ПИШЕ КНИЖКУ.

НЮ ЙОРК. — Бувший ґовернор Алфред Смит працює над книжкою про практичну політику і штуку правління. Буде вона затитулована „Горожанин і його уряд". Смит каже, що коли звичайний чоловік не є добрим горожанином, то головно тому, що він не знає, що уряд міста, стейту чи держави для нього робить, зглядно, що повинен робити.

МІЖ БУТЛЕҐЕРАМИ.

ЛЕПАНТО (Аркензо). — Провідники конкуруючих між собою бутлеґерських банд зійшлися на балю, який закінчився стріляниною, наслідком якої згинуло чотирох бутлеґерів, а 8 тяжко ранено.

ЩО ВАЖНІШЕ: БЕЗРОБІТТЯ ЧИ ПРОГИБІЦІЯ?

БОСТОН. — Аж 20,000 сухих прибуло на велике протестаційне зібрання в обороні прогибіції. Та шістьох молодих студентів внесло замішання, бо розкидали летючки, в яких зверталося увагу зібраних, щоби менше турбувалися самогоном, а більше безробіттям, забезпеченням на старість та зменшуванням заробітних платень.

ГОТОВО ПРИЙТИ ДО РОЗКОЛУ.

СІЕТЛ. — Підчас стейтової републиканської конвенції прийшло до великих терть з приводу прогибіції. Більшість заявилася за модифікацію прогибіції. З того вносять, що не причиниться до розбиття републиканських сил, з чого виграють тільки демократи. Тутешні републиканці є тої думки, що прогибіційна політика проводу републиканської партії розібе цілу партію.

РОЗБУДОВА РОСТЕ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент торговлі подає, що на протязі останніх 4 місяців розпочато будови публичних будівель на суму $452,910,000. З того вносять, що ситуація з безробіттям таки поправляється.

ПРОТИ ВИДАТКІВ НА ФЛЬОТУ.

ВАШИНҐТОН. — Сенат заявиться по всякій правдоподібности за ратифікацію лондонського договору, але буде проти призначення біліона долярів на будову нових кораблів. Опозиція є тої думки, що нові кораблі не принесуть ніякої користи, а будуть тільки балястом, бо таке заявляють самі адмірали, тому нема ніякої потреби їх будувати.

ЖИДИ ДАЛІ ПРОТЕСТУЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — Американські Жиди незадоволені з пояснення румунського правительства в справі жидівських погромів. Вони кажуть, що правительство закриває факти та не робило досі нічого, щоби припинити протижидівські виступи. Вони домагаються від Румунії діл, а не слів, себто повної охорони румунських Жидів перед погромниками.

ДОСЛІДЖУЮТЬ БЕЗРОБІТТЯ.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — Фундація Джулюса Розенвалда подає, що призначила $75,000 на студії над причинами безробіття в Филаделфії й околиці.

БОРОНИ ПОВБИВАЛИ КОНЕЙ.

В околиці Бирч Ривер, Ман., фармер Гриць Марко післав свою 15-літню дочку 25. квітня на поле волочити. Коні чогось сполошилися і вирвалися дівчині з рук та стали втікати. Так довго бігали, аж борони перевернулися догори зубами і коні попадали на борони та смертельно покалічилися. Кобила згинула на другий день, а кінь тиждень пізніше.

ВИБОРЧИЙ РУХ МІЖ УКРАЇНЦЯМИ КАНАДИ.

Албертійські Українці вирішили в провінціональних виборах виставити кандидатуру пп. М. Романюка, адвоката в Едмонтоні, і Ю. Шкварка, адвоката в Мондер. Оба вони будуть кандидувати з рамени ліберальної партії; п. Романюк буде кандидатом в окрузі Вікторія, а п. Шкварок в окрузі Гвитфорд.

В доміняльних виборах п. Лучкович буде знову кандидувати.

Українці з доміняльного округа МекКензі в східнім Саскачевані звернулися до п. В. Свистуна, щоби він кандидував в їх окрузі з рамени ліберальної партії.

ДЕНАТУРОВАНИЙ СПІРТ ДОБРИМ ЛІКОМ НА БЕЗСОННІСТЬ.

В Яроціні біля Бидґоща монтер електрівні Мілер, налоговий пяниця, випив цілу бутельку денатурованого спірту. Після спожиття цього „нектару" Мілер твердо заснув. Коли Мілер довший час не пробуджувався з глибокого сну, рідня завізвала лікарів, які ствердили, що під впливом одурюючих середників у денатурі монтер запав у летарґічний сон. Помимо зусиль лікарів, збудити його, Мілер спить блаженним сном вже пятий день.

ВІДКРИЛИ ФАБРИКУ ФАЛЬШИВИХ МОНЕТ.

В Лодзі, в домі Бронислава Ригельського відкрила поліція фабрику фальшивих монет. В подвійній стіні найдено сховану машину до вибивання монет, а в підлозі кімнати найдено підроблені гроші. Машину й фальсифікати в числі біля 10 тисяч штук поліція сконфіскувала.

НІМЕЦЬКІ ПЛАСТУНИ ПЕРЕД СУДОМ.

В перших днях травня ц. р. почався в Бидґощі процес проти провідників й організаторів німецького Пласту в Польщі, саме проти д-ра Вальтера Бурґардта, ґімназійного професора в Познані, Фридриха Мільке, уряловця, Генрика Прайса, електротехніка й Кароля Бурова. Всіх обвинувачених судили за те, що вони в р. 1928 і 1929 оснували та кермували Пластом (Пфадфіндербунд) в Бидґощі та „Дайче Юнґеншафт" в Познані й затаювали перед польською владою існування тих товариств. Обвинувачували їх ще у тому, що в р. 1928 старалися нелеґально дістати вісти, які з огляду на небезпеку держави повинні бути держані в тайні. Крім того 18 членів Пфадфіндербунду в 1928 р. передісталося при помочи обвинувачених без пашпортів до Німеччини через Данціґ.

Дня 2. травня запав у процесі присуд. І так: Д-ра Вальтера Бурґардта признали винуватим проступку зради військової тайни й засудили на 1 рік вязниці. Обвинуваченого Фридриха Мільке засудили на 3 місяці вязниці та на заплату кари 1,200 золотих, обв. Генрика Прайса на 3 місяці вязниці і заплату 800 зол. кари. Обвинуваченого Бурова увільнили від вини та кари. Розправа відбувалася при замкнених дверях. Оборонці засуджених внесли зажалення неважности.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В ночи з суботи на неділю (з 24. на 25. ц. м.) померла в Плейнфілд, Н. Дж., **Юлія Савка,** жінка бл. п. Андрія Савки, довголітнього завідателя „Свободи". Покійна родилася 1883 р. в Маластові, пов. Горлиці, Галичина. Членицею У. Н. Союза (від. 25.) була від 30. березня 1912 р. Осиротила троє дітей. Похорон відбудеться в вівторок, 27. травня, в 9. год. рано, з дому жалоби (20 Academy Ave., E. Front St., Plainfield, N. J.) до церкви св. Володимира в Елизабет, Н. Дж., а звідти на цвинтар в Арлінґтон, Н. Дж., де буде похована побіч свого мужа.

Бл. п. Юлія Савка визначалася гарними прикметами душі і тому мала багато приятелів. Земля Їй пером і Вічна Память!

ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ КОНТРОЛЬОВАННЯ ВИБОРЧИХ ЛІСТ.

Виборча комісія в палаті послів в Оттаві одобрила 8 травня поправку доміняльного виборчого закона в справі контрольовання виборчих ліст. По дотеперішньому закону виборчі урядники мали назначувати по одному енумераторови для кождої субдивізії для голосовання. Поправка говорить, що в кождій субдивізії має бути два енумератори; обі з головних партій мають мати по одному енумераторови, які себе взаїмно контролювалиб. На случай спору між ними виборчий урядник має бути арбітратором.

АРЕШТУВАННЯ ПАЧКАРІВ КОКАЇНИ.

Берлінська поліція арештувала тими днями гурток пачкарів кокаїни. Між арештованими находяться: турецький лікар, що постійно мешкає в Берліні, російський еміґрант барон Кас, міжнародній готелевий злодій Рікенштайн, якийсь Білік, що походить з Польщі. Провідник цього гуртка пачкарів, Фляйшман, що теж походить з Польщі, утік. Цей гурток пачкарів провадив від довшого часу торговлю тими забороненими трійлами в нічних льокалях в західній дільниці міста. Поліція сконфіскувала більшу скількість кокаїни, куплену в якійсь фірмі в чеській Празі.

ЛЬВІВ ОСІДКОМ СКАРБОВИХ ПАЛАТ.

Розпорядком міністерства скарбу поділено львівську скарбову палату (до якої тепер належать три східно-галицькі воєвідства) на дві палати. До одної з тих палат має належати львівське воєвідство, а до другої станиславівське та тернопільське. В тернопільському воєвідстві розійшлася чутка, що осідком палати для тернопільського та станиславівського воєвідства буде Станиславів. Це булоб недогідне для населення тернопільського воєвідства. ПАТ уповноважений ствердити, що осідком обох палат буде Львів.

ЗААРЕШТУВАЛИ ТОРГОВЦІВ ДІВЧАТАМИ.

Черновецька поліція заарештувала якогось Хаїма Шмукера, що експортував дівчата до Південної Америки. Повернувши до Чернівців, хотів він знову одружитись і вивезти свою жертву до Америки. В Букарешті веде поліція слідство проти якогось Ізидора Ґольдштайна, який мав би рівнож заниматися експортом дівчат. З Будапешту доносять, що поліція заарештувала там Саля Дорнфельда і Йосля Шпера, які супроводжали транспорт з 18-ох дівчат у віці від 15—19 літ. Всі дівчата опустили родинний дім без дозволу родичів. Їх звабили обидва купці обіцянкою, що вони будуть анґажовані танцюристками в сумнівних підприємствах.

БРИТАНІЯ ВІДДАЄ КИТАЙЦЯМ ВЕЙ-ГАЙ-ВЕЙ.

Велика Британія згодилася віддати Китаєви на 1 жовтня портове місто Вей-Гай-Вей, з якого могла контролювати залив Пе-Чі-Глі, через котрий є доступ до давнішої столиці Китаю Пекінґу.

ЕВХАРИСТИЧНИЙ КОНҐРЕС.

Дня 7 травня зачався на руїнах Картаґіни, колишньої суперниці Риму, тринацятий міжнародний евхаристичний зїзд. На сей зїзд приїхало з ріжних сторін світа около 40,000 гостей, між якими є девять кардиналів, 110 архиепископів та епископів і цілі хмари римо католицьких священиків. Руїни Картаґіни є в сусідстві теперішнього міста Туніс у північній Африці; се місто є переважно музулманське і тепер воно справляє цікаве видовище, коли десятки тисяч христіян з великим відсотком священиків мішаються на кождім кроці з цікавими туземцями-музулманами.

КРОВАВІ ПАРТІЙНІ БОЇ В БРАЗИЛІЇ.

В деяких місцевостях Бразилії дійшло до кровавих заворушень на тлі партійних роздорів. В місті Грінесас в уличних боях згинуло 42 осіб. Бразилійські власти видали гострі зарядження, щоби не допустити до дальшого проливу крови.

„БУНТ У ХИРОВІ".

Як що року, так і цього, другого Великодня, пополудні, ходила хирівська церковна процесія з численною участю українського громадянства на місцевий цвинтар, де в першу чергу о. канонік Іван Ольшанський і о. Іван Прийма відправили панахиду над могилою борців з 1918 р. Після панахиди промовив о. канонік Ольшанський, а місцевий хор відспівав кілька патріотичних пісень. Коли до справи почала мішатися присутня на цвинтарі поліція, хтось з учасників крикнув: ганьба поліції. За ним повторили це інші, а тоді поліція арештувала гром. Тритяка з Сушиці малої і вела його в напрямі міста. Зібрані на цвинтарі піднесли великий крик і відбили арештованого. Тоді поліція заарештувала Володимира Гірняка, ґімназійного учня з Посади хирівської. На цвинтарі осталося лиш кілька осіб. Всі інші демонстраційно пішли за поліцією й арештованим, співаючи українські пісні, аж під команду поліції і домагалися випущення арештованого. На рішуче домагання поліції зібрані розійшлися. Арештованого В. Гірняка відвезено до Старого Самбора. Там списано з ним протокол і випущено його на волю. Зараз після демонстрації приїхав до Хирова комісар з відділом поліції зі Старого Самбора, який цілу ніч вартував на вулицях Хирова. З багато особами в Хирові і з околиці списано протоколи, а 24-го квітня рано арештовано кілька осіб, між ними братів Остапа і Осипа Коронеїв, студентів з Посади хирівської, Михайла Пеленського з Хирова і Миколу Першака з Посади хирівської. Всіх чотирох відвезено до Самбора, де вони сидять досі в слідчім арешті. — З цеї події польська преса зробила великий „бунт у Хирові".

Підчас Великодня відправлено урочисті панахиди на могилах борців в Поляні і Слохинях біля Хирова. Панахиду відправлено в повному спокою.

До ексцесів підчас панахиди в Хирові слід додати, що й у минулому році панахида без них не обійшлася. За виступ підчас панахиди другого дня Великодня в минулому році повітовий суд в Старому Самборі засудив щойно 3-го квітня ц. р. Франца Липецького й Івана Ваховича з Хирова на 6 тижнів вязниці без заміни на грошеву кару.

БАЧАТЬ ЗАГРОЗУ МИРА В ПРОМОВАХ МУСОЛІНІЯ

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ ЗНАТИ, ЩО НА ДУМКУ МУСОЛІНІЯ ЗАГРОЖУЄ ІТАЛІЇ. БУДУТЬ СТАРАТИСЯ ПРИЙТИ ДО ПОРОЗУМІННЯ З ІТАЛІЄЮ.

ПАРИЖ (Франція). — Промови Мусолінія в Ліворні, Фльоренції та Міляні, підчас яких він закликав Італійців бути готовими, щоби відбити загрозу нападу сусідів на Італію, стріли в Франції рішучу критику. Виголошення таких промов уважають всі дуже небезпечним, особливо тепер, коли по дванацятьох роках від часу Версальського мира Европа ще й досі не має ні економічного, ні політичного нормального життя.

Французька преса заявляє, що Франція має право домагатися, щоби Мусоліні пояснив, хто саме й чим загрожує Італії на її півострові. Можливо, що Мусоліні виголошує свої промови лише для піднесення патріотичного духа серед Італійців, то й тоді це дуже небезпечна гра, яка може привести до несподівано тяжких наслідків, особливо коли взяти на увагу кольоніяльну та воєнно-морську політику Мусолінія.

Всеж у впливових французьких колах сподіваються нарешті прийти до якогось порозуміння з Італією. Для цього навіть літом, підчас загальних політичних вакацій, постараються навязати переговори з Італією. Зприводу войовничих промов Мусолінія тепер уже почала алярмуючо писати не лише ліва преса, яка в засаді противна фашизмови, але й крайня права, яка ставилася до нього толерантно.

ПРОБА УРЯДУ МЕК ДОНЕЛДА.

ЛОНДОН (Англія). — На цьому тижні відбудеться кілька проб уряду Мек Донелда й годі сказати, чи він утримається на своєму становищу. Першою буде піднесена справа Індії в звязку з ухвалою видатків на адміністрацію в Індії. Консервативні готуються піднести гостру критику поступовання уряду Мек Донелда в справі Індії взагалі, а зокрема вони піднесуть питання взаємовідносин з Росією в звязку з комуністичною пропаґандою в Індії.

Ліве крило Партії Праці буде атакувати уряд Мек Донелда в справі допомоги безробітним та в справі боротьби з промисловою крізою. Вся надія уряду Мек Донелда лише на піддержку ліберальної партії на чолі з Ллойд Джорджом, та на те, що консерватисти й ліве крило послів з Партії Праці не знайдуть нагоди разом голосувати проти уряду Мек Донелда. Колиб так сталося, то йому довелосяб уступити й призначити нові вибори.

НЕ ЗНАЮТЬ, КОГО РЕПРЕЗЕНТУЮТЬ.

МОСКВА (СССР). — Тут перебуває китайська делеґація, яка приїхала для переговорів у справі Східно-Китайської залізниці. Переговори мали розпочатися ще 15 березня, але дотепер не почалися. Китайська делеґація вже кілька днів сидить у Москві, робить ріжні візити, відвідує музеї, а за переговори й не думає.

Заступник комісаря закордонних справ, Карахан, звернувся до делеґації з пропозицією скорше розпочати переговори. Тому, що Китай тепер знаходиться в руках ріжних ґенералів та ріжних „правительств", ніхто не знає властиво, кого ця делеґація репрезентує.

ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЛА В ІНДУСІВ.

БОМБЕЙ (Індія). — Яких трицять тисяч Індусів, під проводом невеликої ґрупи активних прихильників Ґандія, вирушили з Бомбею до найближчих приватних сільних розробок. Поліція старалася зпочатку без вживання зброї припинити їх марш, але пізніше змушена була стріляти в натовп.

В наслідок сутички демонстрантів з поліцією пять поліцаїв покалічено й 20 напасників поранено, а між ними семеро поважно. Крім того арештовано 105 ворохобників.

В ЯПОНІЇ ЗАДОВОЛЕНІ.

ТОКІО (Японія). — Відомости з Вашинґтону, що в американський закон про іміґрацію буде внесений додаток, по якому Японці зможуть приїздити на постійне життя в Америку, відповідно іміґраційним квотам, викликали в пресі велике задоволення. Преса одноголосно говорить з задоволенням, що нарешті Японія з лекшим серцем приступить до обговорення лондонського воєнно-морського договору, бо чується задоволеною відношенням Америки до неї.

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ (Франція). — Поліція арештувала 150 комуністів. Між ними 104 чужинців. Арештовані вони за те, що урядили похід містом з червоним прапором, якого несення було заборонене поліцією.

Свій похід комуністи врядили на цвинтар, де поховані комунарі, убиті підчас париської комуни в 1871 році. Цього року демонстрація була найменша, порівнюючи з останніми роками. В ній взяло участь не більше 7,000 учасників і то в більшости діти. Похід відбувся в річницю похорону комунарів.

БІЙКА КОМУНІСТІВ З ФАШИСТАМИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — На вулицях міста дійшло до кривавої сутички між ґрупою комуністів та фашистів. Двох сторонніх глядачів поранено, а третього порізано ножем. Чотирох комуністів арештовано.

У західній частині Берліна відбулася більша бійка між фашистами та комуністами. Кількох полісменів поранено, коли вони старалися розігнати ворохобників. Тут також арештовано вісьмох комуністів.

ПІРМАСЕНС (Німеччина). — Одного вбито і 13 поранено підчас бійки комуністів з фашистами, коли останні напали на комуністів, які верталися з мітинґу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.0
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сиbudget Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПО ЗОЛОТЕ РУНО

До Злучених Держав приїхала з совітського царства неабияка риба. Принаймні за таку представляє себе Иосиф В. Косіор, заступник Верховної Економічної Ради, один з найвищих совітських урядовців. Буде він по всякій правдоподібности Поляком і можливо братом Станислава В. Косіора, котрого в 1928 р. покликано на секретаря Комуністичної Партії (большевиків) України (КП(б)У, себто тої партії, яка зі своєю російською більшістю править десятками міліонів українського населення Радянської України.

Зприводу приїзду такої великої большевицької фіґури якось стають нам перед очима сьогорічні першемайські демонстрації, які тутешні комуністи визискували на приказ і за гроші Москви на те, щоби валити капіталістичну державу й виказати гаразди, які ждуть робітника в державі совітів. Не минув місяць від тих демонстрацій, а до капіталістів в гості прибуває один з найвищих совітських урядовців, щоби жебрати грошей. Приходить і дає запевнення, що совіти не думають загрожувати американським капіталістам ні капіталістичній американській державі. Приходить і жалується отсей представник „робітників і селян", що буржуї не приняли його з парадою, а прецінь він дає їм змогу заробити грубі міліони долярів. Приходить до Америки й каже, що коли американський капіталіст приїздить відвідувати совіти, то вони доставляють йому з рамени уряду „робітників і селян" цілий спальний вагон таки зараз з того місця, де тільки капіталіст вступить на совітську землю. А його, жалується Косіор, запакували тут до Елис Айленд. Косіор налякався отже місця, куди, як загально відомо, відставляють на ділі головно — робітників і селян.

Оте інтервю, яке дав Косіор американським кореспондентам, висівши на американську землю, не є нічим особлившим але всеж таки і з нього скористають американські робітники. Вони мають нагоду приглянутися зблизька своїм совітським головачам, які, сидячи в Кремлю, шлють до Америки й инших країв відозви, захвалюючи свій рай і взиваючи робітників світа до повалення буржуазних влад, а разом з тим ідуть до тої буржуазії, гнуться перед нею в чотири погибелі й жебрають.

І так бачимо з одного боку революційні, огнисті заяви і визов, кинений капіталістам, а з другого боку нікчемне плазунство перед буржуазією й прошацтво. З одного боку виповідження буржуазії війни, а з другого благання за визнання совітів з боку тоїжсамої буржуазії.

Та дивне тільки те, що є ще люде, які того совітського дурмана не бачать, чи не хотять бачити.

ПРО ВИБОРИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ

З того, що доносять американські кореспонденти з Польщі, виходить, що треба числитися з розвязанням польського сойму й новими виборами. Українці під Польщею стануть знов перед проблемою організації своїх сил, щоби вислати як найбільше українських послів до Варшави. Треба буде видати богато гроша й виявити богато енергії, щоби оборонитися перед польськими виборчими махінаціями і переперти вибір своїх послів.

Заходить тепер питання, чи виплатиться нам висилати наших послів до Варшави? Бо коли з їх діяльности є дуже мала користь, то шкода заходів. Посольська трибуна повинна служити нашим послам до безоглядної опозиції проти польського уряду, до компромітації польської держави й пропаґанди української справи перед світом. А чи так є?

Дотеперішна практика виказує, що наші посли є в польськім соймі бесильні. Вони нічим не пособляють дійсному поліпшенню положення нашої визвольної справи. А навпаки вони пособляють Польщі ширити по світі баламуту, що отсе „національні меншости" в Польщі погодилися з польською державністю і працюють в її користь.

Коли прийшли перші вибори до сойму, тоді український нарід в краю збойкотував вибори. Многі уважали той крок політично схибленим. Другим разом пішли ми до виборів. А порівнуючи тепер одне з другим, можемо тільки сказати, що за першим разом ми нічого не втратили, а за другим нічого не зискали.

Коли ми не йдемо до польського сойму, то всеж таки це є великий адут для нашої визвольної пропаґанди поза межами Польщі. Цей адут матиме особливе значіння тепер, коли український нарід вже мав своїх представників у польськім соймі. Значить, Польща не буде могла сказати, що не вибрано українських представників, бо не було кому їх вибирати.

На нашу думку наші браття у старім краю повинні піти до нових виборів і вибрати як найбільше число своїх послів, але посли ті не повинні йти до варшавського сойму. Вони повинні створити українське парляментарне осібне тіло й видати апель до світа, що український нарід Польщею не погоджується з польським пануванням й домагається державної незалежности, а тимсамим не висилає своїх представників до варшавського сойму.

Такий апель знайшов би певний вдгомін і причинивсяб до актуальности української справи. Значить, була би якась користь з виборів.

ІДЕЯ І ПРИСТРАСТЬ.

„Все величне в історії зроблене людськими пристрастями", казав Геґель, чудово характеризуючи заразом і героїв-вимків, які її творили.

„Історія... це ілюстрація людських пристрастей... потакував йому Парето, поражений динамічно творчістю того „руїнницького чинника".

„Ні горячі, ні холодні" не мають свойого змісту у вирі життя, на котре „треба дивитися, як на боротьбу", як каже Рузе.

В життю треба бути пристрасним.

„Історія є історією пристрастей, а світ кермується пристрастями", каже перший цитований автор.

Ось інтелектуальна революція, якої від віків ожидає наш закровавлений ідеал.

Лиш ті були сильні, яких гнала в життю якась шалена пристрасть.

Це був той вогонь, що освячував своїх творців, пожирав дійсність життя, разив сучасників і поривав за собою маси.

Ідеольоґія цього ідеалу утотожнюється із твором вічности, для якого жертвує сучасним.

Жадоба слави Александра Великого завоювала перську імперію, жадоба влади Римлян покорила римським орлам всі береги вод: Маре Нострум, пристрасне бажання Карла Великого заснувати всесвітну монархію покорила Захід, а ґеній Наполеона під маґікою цеї самої ідеї цілу Европу.

Плятон каже, що властиве буття мають лишень ідеї.

Сі ідеї „є простими й екстремними почуттями", як каже Лє Бон. Пристрасна людина любить, але ненависть — це мірка його любови. Вона лучить в собі життя і смерть, руїну і творчість — позиції собі парадоксально протилежні.

Чинний ідеольоґ іде в політичнім світі „по той бік зла і добра". Він знає лишень мораль величі свойого ідеалу і всі засоби, які ведуть до його здійснення, є моральними.

Він зневажає світову опінію, бо на свої діла дивиться очима свойого ідеалу, а не моралі епохи.

Тому він не розріжняє засобів моральних від неморальних, а знає в реляції лишень себе і мету, до котрої стремить.

Його ідеал обнимає якість і зміст вічности, а мораль — це естетичний твір певної епохи; а далі иншою моралю руководиться людина в буденнім життю, а иншу мораль знають факти, які виковують історію цілого народу.

Для нього „ціль оправдує засіб"; бо ціль є вічна, незрушима мета, до котрої стремить, а засіб—те хвилеве, котрим жертвує. Чинний ідеольоґ є „раптово-готовий дати себе забити для ідеї, до якої не привязує жадного особистого інтересу", як характеризує його Ренан.

Змістовий клич цеї ідеольоґії — „хто не зі мною, той проти мене" — пятнує епоху свідомою революцією нації.

Він відчуває „той другий лад річей", як каже Фіхте, в змісті якого проявляється ціла вітальна сила і укритий ідеал нації, а в формі висказу максимальні можливости розвою і експанзії.

„Великі рухи перемагали лиш тому, що захвилювалися вічним", каже вище цитований автор.

Те „вічне" маємо поставити перед очима нації на горизонт наших стремлінь як найвищу мету і найглибший зміст її майбутніх змагань.

Те „вічне" маємо виплекати на дні нашого єства, його вогнем запалити маси і пірвати їх до величі чинів. А ми маємо стати першими провідниками і першим погноєм для експанзії ідеї, котроюб можна „промовити до серця нації" бо „не індівідуум, але нація є те, на чім залежить природі" (Шопенгавер).

Будуймо наш ідеал на ілюзії — підставі історії, яка як незручну основу знає лиш „дива і фантоми вічности, які є підставою кождого ідеалізму", як твердить Кардучі.

Ідеольоґія, що надає століттям зміст і запечатує їх своїм духом, все є та, в котрій „лєс екстремітес се туш" (екстреми покриваються) величчю свойого пристрасного істнування.

Вона нищить і руйнує все, що не згоджується з її критеріями і на своїх власних основах ставить свої твори.

Одною з її динамічних прикмет — це ненависть до всього чужого. Шпенґлер казав: „Здібність ненавидіти — це для Німеччини найцінніший здобуток війни".

Війна зруйнувала Німеччину матеріяльно, а збогатила стократно психічно.

Німеччина ясно зрозуміла, що в своїх руках держить для себе не лиш право життя, але і смерти.

Одначе вона зненавиділа ту перешкоду, котра заперла її шляхи до максимальної експанзії її політичного імперіялізму. Під впливом цеї ненависти за кільканацять літ противники вже не пізнають в цвитучій країні вчорашної погромленої суперечниці.

Плятон каже, що ворога муситься ненавидіти навіть тоді, коли він нам дотепер нічого злого не вчинив.

Всі народи, котрі творять історію, руководилися цією ідеольоґією.

Римська всесвітна імперія повстала лиш тому, що її ідеал був підсичений цею ідеольоґією вже навіть зґенералізованою. Для Римлян могучий Рим — це омніум, все инше — барбарус, котрого треба знищити або підчинити.

Для старинних Греків чарівний дух Гелляди — це все, все инше варвари, котрих і боги не терплять.

Для жидів лише жид — чоловіком, все инше — ґой, звірина, котру пристрасно ненавидять.

Тому перші завоювали старинний світ політично, другі інтелектуально, а треті у всіх часах матеріяльно.

Дехто скаже, що це фашизм.

Одначе нехай він не забуває, що фашизм це тло і основа, на котрих формування держави і народь перетворювалися в нації.

Тоді цей фашизм не лише що був вповні оправданий, але і пожаданий.

Бо „єдина, правдива, психічна сила — це бажання", як каже Спенсер.

Ми не вміли пристрасно бажати, не вміли хотіти, не вміємо і тепер — тому і нічого не маємо.

„Суть життя є посідати і панувати", каже Ніцше.

Змістом нашого істнування є боротьба і постійне напруження енерґії. А ми не вміли панувати — посідати і жити у вирі боротьби.

Ми прагнули спокою і Нірвани.

Ми боялися стати „неморальними" і „несправедливими" в міжнародних експанзивних змаганнях. Тому ми стали неморальними супроти нашого відвічного ідеалу. Західна Европа гнала через століття шаленими скоками у вічність. А ми тримаємося ще правила, що „знання це сила".

Теорія це сила!

Світ поступу знає лиш шалену практику!

У нього експанзія — ціль, боротьба — засіб, а „воля і енерґія це сила!"

Не сміємо забути, що життя піддається досконалости ударів, а не їх скількости.

Мусимо проявити нашу незломну волю нації до самостійного життя. Мусимо навчитися залізною рукавичкою кинути ворогам у вічі наше сталеве „Ні!"

Коли будемо боротися побідимо! Коли ні — помремо!

Терціум нон датур!

Орлик. — („Час")

Володимир Островський.

Волинський Ґанді.

(Оповідання).

I.

— Чули ви про Горичуба?

— Може вже познайомилися з Горичубом?

— Ай-ай! Бути тиждень у Приболоттю і не побачити Горичуба? Таж така оказія раз на сто років буває!

— Обовязково познайомтесь. Вам, як письменникові, це просто необхідно. Оригінальна людина цей Горичуб!

Подібні запитання і поради прожужжали мені у вуха.

— Напевно якийсь пройдисвіт або блазень.

Мої добрі Приболотяне страшенно образились на мене за ці слова. Особливо — бувший суддя Кулик, у якого я гостив.

— Невже ви думаєте, що ми, Приболотяне, світу не бачили і не знаємо, що може письменника цікавити? Коли ми вам радили познайомитися з Горичубом, то знали, що робили.

В голосі Кулика пробреніла нотка огірчення.

— Не такі ми вже провінціонали, — додала пані Куликова.

І легко-докірливо хитнула головою.

Я почав виправдуватися, що втомився, що приїхав на село відпочити, що, нарешті, доктор заборонив мені займатися літературними справами і суворо наказав оригінальних людей обминати здалека.

Але нічого не помогло. Залишалось одно: дати слово, що негайно познайомлюся з приболотською знаменитістю.

— Не пожалкуєте, — зауважив місцевий панотець, — свята людина, праведник, таких безсребренників я ще не зустрічав; все людям віддає. Його варто описати.

— Обовязково опишіть його! — в один голос вигукнули приболотські благочестиві жінки.

В мене аж шкіра стерпла — як від цього домагання, так і від самої думки, що прийдеться занятися „життям новітніх святих". Мені хотілось різко заявити шановним приболотським громадянам, що ні знати, ні бачити не хочу жадних їхніх праведників.

Але мене попередив Кулик.

— Вирішено. Підемо до нього сьогодняж, перед вечером. Він у таку пору виступає в усій своїй красі.

— Голий ходить? — не зровумів я.

Жінки почервоніли, а Кулик із співчуттям зауважив:

— Та ні. Займається жертовністю...

Я цілковито збентежився.

— Жертовністю? Що це значить? Якіж він жертви приносить? Може криваві?...

— Ех, і фантазія у вас, — поблажливо похитав головою Кулик. — Ні слова більше не скажу. Підете — самі побачите.

Я чомусь уже почав ненавидіти цього праведника Горичуба і мені хотілось якнайшвидше від нього відпекатись.

— Скоріш знайомте, бо терпець в мене вже уриваеться...

— Так би відразу і сказали! — вигукнув задоволений Кулик.

А обличча пань так засяли, ненaчеб навернули мене на шлях спасення.

II.

Червневий день згасав.

Памятаючи своє слово, я почав одягатися, щоби бути готовим до цеї клятущої візити.

— Що ви робите!? — вигукнув Кулик так траґічно, ненaчеб я землю з місця зрушив.

— В чому справа?

— Ні ковнірця, ні краватки не одягайте. Він цього не любить. Він демократ. А вбрання беріть що найгірше...

— Може накажете мені йти до нього без усього?

— Но-но-но. Не гнівайтеся, — заспокоював мене Кулик. — І нервовіж ті наші письменники!

Нарешті ми вийшли на вулицю. Сонце вже спустилося над лісом на кількох козаків. Серед зелені, що затопила село, пробував свої голосові струни якийсь невтомний соловейко. Очевидно, підготовлювався до нічного концерту на честь своєї любки. На жаль, його натхнені вправи заглушала сільська проза: скрип дверей та „журавлів", гавкання собак, чиясь „зпід серця" лайка і тисячі инших згуків, шепотів, шемрань вечірньої буденщини.

Я йшов мовчки.

Кулик навпаки — всміхався і щось наспівував собі під рудим вусом.

— Направо, в цю вуличку! — вигукнув і спинився.

— Подивіться!

Мені кинулася в вічі деревляна табличка з написом: „Ця вуличка веде всіх, хто шукає допомоги, до Самійла Горичуба".

— Без сумніву маняк, — блимнуло в мене у голові, — і якого дідька я йду до нього?

Але Кулик встиг уже перебити мої думки вигуком захоплення:

— Це лише початок. Найцікавіше буде там...

І він таємничо показав рукою на обійстя, яке потопало в зелені.

Я почав вдивлятися. Добра селянська хата, садок, густий ліс бозу, порядні клуні. А що це таке? Стіни клунь усі чимось обвішані. Вдивляюся. Кількадесять прибитих шулік, ворон і иншого пажерливого птацтва. В городику на стовбурі знов табличка: „Добрим і злим однакова любов і поміч". На дощатій брамі третя табличка: „Самійло Горичуб вітає вас".

— Ненормальний, — подумав я, оглядаючись довкола. А Кулик у той же час безупинно щось говорив мені, з чого до моєї свідомости доходили лиш уривки речень: фільософ... ориґінал... наш Магатма Ґанді... самі побачите./.

— Знаєте що, — звернувся я рішуче до Кулика, — надоїла мені ця комедія. Я вертаюсь до хати.

— Що — вигукнув він перелякано, — тепер вертатися, коли він міг уже нас побачити? Не допущу до цього. Хіба посваримося з вами навіки!

І він силоміць повів мене на обійстя Горичуба.

Раптом зза кущів глянуло на нас кілька пар людських очей. Були це: жебраки, якісь підозрілі постаті з підпухлими від горівки очима, звичайні собі сільські дядьки і ще якась невиразна братія.

— Що це за люди?

— Ге! — з задоволенням вигукнув Кулик, — це його слава!... Самі зараз побачите.

— Здорові були, добрі люди, — привітав їх Кулик. — На Самійла Івановича чекаєте?

— Здоровенькі бувайте і ви! — відповіло разом кілька голосів. — Чекаємо! Просити прийшли...

— А є в дома Самійло Іванович?

— Є, та ще не скінчив Богу молитися.

— Йому перешкаджати не вільно, — шепнув мені Кулик, — почекаємо.

Ми ввійшли в садок і сіли за великим кущем бозу просто на землі. Я з приємністю дав відпочити втомленому тілові, лягши на запашній траві. Над головою хиталися густі гілки бозу, щебетали пташки. Теплий вітрець ніжно пестив мені лице й руки. Кулик лежав і мовчав, і за це я був йому дуже вдячний, бо міг вільно думати. Але хоч я й спрямував свої думки на ріжні сторонні річи, вони раз-у-раз поверталися до Горичуба.

— Як він виглядає? — думав я, — певно високий, худорлявий, з глибокими впалими очима, словом: аскет, трохи ненормальний... Врешті, фіґура не нова. Але варто було сюди прийти хочби длятого, щоб тут полежати...

Мої думки перенеслися до його хати, в якій я теж усе бачив по свойому. Уявляв я собі: про що і як він може говорити зі мною, вгадував його думки, його погляд на життя, його інтереси...

Виходила в моїй уяві постать навіть цікава. І я мимохіть почав плянувати оповідання, якого героєм мав бути оцей самий Горичуб.

Скільки часу пройшло, не знаю.

І нараз якось невиразно чую:

— А не забудь же, як я називаюсь! Памятай же: Самійло Горичуб! Розумієш, Самійло Горичуб! Добре запамятай!

Я проснувся і розплющив очі.

Кулика біля мене не було. Почав я вдивлятися. Крізь гущавину кущів побачив я біля ганку невеличкого, як анталок, круглого чоловічка, з широким масним лицем і маленькими мищачими вічками.

— Невже це Горичуб?

Я тихо ляг на мураву і почав пильно стежити за ним крізь кущі.

— Почекай но, почекай но! — кликав він того самого жебрака, з яким тільки-що розмовляв, — так хто тобі хліба дав? — Та звісно, Самійло Горичуб. — Так, правильно, йди!

Жебрак відвернувся і зробив уже пару кроків. Горичуб знов спинив його.

— Так не забудеш, хто тебе від голоду ратував? Горичуб Самійло! Добре запамятай! Та й іншим скажи.

Горичуб ще два рази так повертав жебрака і нагадував йому своє прізвище.

А коли той (це був останній з прохачів) вже вийшов на дорогу, Горичуб процідив крізь зуби:

— Голота! дармоїди! худоба невдячна! Хібаж він піде оповість усім, що я, Горичуб, віддаю йому задурно свою криваву працю?

Він до болю стиснув пястуки, постояв хвилину в позі мученика, потім безрадно опустив руки і завмер.

Знов підняв голову і глянув на дорогу. В цей момент я побачив його очі. Скільки ненависти в них було до тих „невдячних", що його „обідали".

Подивився він у слід жебракові, що швидко замітав ногами, якби побоюючись, щоб доброчинець ще раз не вернув його, і лице його враз засяло.

— Ні, всеж таки славу про мене вони розносять між людей, бо не шанувалиб мене, не сходилисьби... Так, так, слава йде! Але як дорого вона мене коштує.

Тепер він різко повернувся і ввійшов до хати.

Я лежав нерухомо ошоломлений, пригнічений, повний внутрішнього кипіння, що неначе хотіло розсадити мене на шматки.

На ганок вийшов Кулик і покликав мене:

— Годі спати! Ідіть сюди швидче! Горичуб уже звільнився і прийме вас.

Я очуняв. Мовчки підвівся з землі і, не відповідаючи на заклики Кулика, пішов додому.

Кулик вибіг за мною на дорогу, кричав, благав мене не ображати приболотського фільософа і праведника, загрозив нарешті посваритися зі мною назавжди, — але я прискорив кроки і відійшов.

Кулик вернувся додому пізним вечером. Ображений на мене за мою поведінку, він не загикнувся про Горичуба ні одним словом. Жінки оминали зі мною розмови і неначе не зауважували мене.

Залишалось одно: швидче подякувати добрим господарям за гостину і відїхати.

На прощання я склав Куликові сердешну подяку за надзвичайне знайомство...

— Можу засвідчити вам, що такого типу ще не доводилося мені зустрічати.

Кулик зрозумів мою іронію і нічого не відповів.

III.

Пройшло кілька місяців.

Якось одного разу згадав я пригоду в Приболоттю. Зараз же написав до Кулика листа з просьбою надіслати мені деякі відомости про життя і доброчинну діяльність приболотського Ґанді — Горичуба.

На відповідь чекав я недовго.

Через кілька днів одержав від Кулика листа, в якому той писав мені:

„Сталося щось надзвичайного. Після того, як його не вибрали на посла, він цілковито змінився: позривав усі таблички, завів злющого собаку, який нікого до хати не підпускає, набив кількох жебраків, що прийшли до нього старим звичаєм, і взагалі з великого народолюбця і демократа зробився ненависником людей, а особливо жебраків. Ми надзвичайно болієм, душею за цього праведника. Панотець радить відправити всенародне моління за умиротворення душі нашого Ґанді..."

У той момент у мене був дуже кепський настрій і під впливом цього настрою відповів я трома словами:

„Почекайте нових виборів"...

Бос: Скільки днів відпустки хочете для пошлюбної подорожі?

Урядовець: А скільки пан директор дали би мені?

Бос: Я не знаю, бо я не бачив вашої нареченої.

С. М.

ЧОМ Я НЕ ТАМ?

Ох, доле, фортуно моя безталанна,
Нощо ти загнала мене в чужину?
В огні запалала Вітчина кохана,
А я тут проваджу свою жизнь марну.
Для себе живу тут і більше нічого,
Бездумно день у день гарюю водно
Та користи з праці нема для нікого.
Марний самолюб я і більше ніщо!

Я мов відцурався рідної землиці,
Викинув із серця я рідний кивот,
А там брати взялись вирвати з руїни
Землицю кохану — великий народ.
Там брати, завзяті товариші мої,
Боряться, щоб скинуть відвічне ярмо,
А я тут в чужині проваджу дні свої...
Ох, доле! За віщо мені таке зло?

Комуж моя праця, нащо придалася?
Хіба що насушний я хліб з неї їм,
А там братів рідних кровця пролялася...
Чому я не можу прийти в поміч їм?
Для власного щастя лишив я лан рідний,
Ледащо нікчемний, я лиш самолюб!
І сином Вкраїни я зватись не гідний,
Бо я не для неї життя даю й труд!

Забув я, що прийде той час і година,
Що зірвесь народ мій до лютой борби;
Яж знав це. Ох, Боже! Я блудна дитина,
Утік і сховався від злиднів, біди!
Простиж мені, Боже, це діло погане!
Простиж, люба Ненько, моя Вітчино!
А ти, непривітний гіркий мій талане,
Веди мя, де знаєш, мені все одно!

ДОПОМОЖІТЬ БІДНІЙ МОЛОДІ.

—o—

В м. Ржевницях (біля Праги) в Чехословацькій Республиці вже пятий рік існує українська мішана 8-клясова середня школа. Реформована Реальна Гімназія. Школа ця була заснована за матеріяльною допомогою Уряду ЧСР з метою дати освіту дітям українських емігрантів. Одночасово заснована була при ґімназії бурса, в якій учні коштом Мін. Шкіль. ЧСР забезпечуються харчами, одягом, помешканням, книжками тощо.

Побіч дітей еміґрантів знайшли собі також у цій школі притулок і освіту українські діти-сироти, що втратили своїх батьків підчас української визвольної боротьби. А поза тим до ґімназії було принято чимало дітей незаможних батьків та сиріт із Галичини, Буковини та Волині, які ріжними шляхами дісталися сюди, під опіку рідної школи.

Протягом 5-років частина батьків учнів, набувши польське, румунське чи то радянське громадянство, виїхала до рідних країв, залишивши дітей у ґімназії.

Розпорядком Міністерства Шк. й Н. О. ЧСР з грудня м. р. учні ґімназії — діти батьків, що набули або посідають громадянство якоїнебудь держави, **позбавляються права на утримання в бурсі на кошт уряду,** як то було досього часу. Да згаданої категорії належить 34 учні й учениці, що здебільша походять із Буковини, Волині та Галичини. Діти ці можуть бути залишені надалі в бурсі лише про умові, що за їх утримання буде вноситись що-місяця 400 корон чеських. А міжтим батьки й родичі цих дітей є переважно бідним селянським елементом і позбавлені будь-якої матеріяльної можливости, щоб хоча принаймні в части покрити кошти утримання своїх дітей у ґімназії. Таким чином дітям цим загрожує перспектива залишитись на ввесь свій вік недоуками...

Щоб зарадити цьому лихові, ініціятивна ґрупа членів Педаґоґічної Ради та персоналу Бурси Ґімназії, вирішила заопікуватись долею нещасних дітей шляхом створення при ґімназії Допомогового Комітету, який мав би дати їм матеріяльну змогу закінчити школу. В основу своєї діяльности Комітет поклав надію, що на **поміч йому з матеріяльними жертвами прийдуть у першу черґу українські національні, громадські, культурні й господарські орґанізації та інституції як краєві так і еміґраційні,** рівнож як і окремі особи, **для яких не буде байдужою доля нашої молоді.**

Реґулярну і правильну опіку дітьми Д. Комітет зможе переводити лише при умові, щойому пощастить **що місяця** збирати відповідну суму грошей, які певними **усталеними наразу своїй висоті датками** будуть із волі ВШП жертводавців **реґулярно що місяця надсилатись до його розпорядимости.** Початок у цій справі вже зробили Члени Пед. Ради та персоналу Бурси Ґімназії, які роблять що-місячні відсоткові відчислення зі свого утримання на цілі Комітету.

Одночасно Комітет сподівається дістати пожертви одягом, взуттям, книжками.

Поміч із боку українського громадянства, що буде виявлена в пожертвах на цілі комітету не лише допоможе прямим завданням останнього, але буде разом із тим дуже значним моральним фактором, який зміцнить в очах Уряду ЧСР як сучасне становище ґімназії, так, особливо, її майбутнє. Підтримана своїм рідним громадянством, школа буде мати більш моральних підстав клопотатись перед Урядом ЧСР про дальшу матеріяльну допомогу їй та учням. А це особливо набирає ваги тепер, коли в ЧСР поза українською школою перебуває чимале число дітей шкільного віку, що за браком коштів не можуть черпати науки із джерела рідної школи.

Надсилаючи цей свій комунікат, Управа Д. Комітету просить не відмовити їй у повідомленні, в якій саме мірі й формі може вона від Вас сподіватися допомоги на цілі Комітету.

Пожертви грішми й річами приймається на адресу:

Revnice u Prahy,
Ukr. Gymnasium,
Dopomohovy Komitet.

М. Хлюк, голова;
Н. К., секретар;
Ів. Кобиський, скарб.

ФАЛЬШІВНИКИ ГРОШЕЙ НА ПІВДЕННИХ ОСТРОВАХ.

—o—

Навіть між тубільцями Південних Островів, яких грошова система є на найнижчім степені розвитку, є фальшівники. Бояться їх також, як в інших культурних країнах, а на основі гострих тамошніх законів карають фальшівників дуже строго. Про ріжні випадки ошуканств оповідає подорожник Джек Мек Лярен, який жив там довгі літа як купець. Мушлі, тютюн і ріжні подібні предмети — це найчастіше вживані гроші. Самособою такі „гроші" переховувати трудно, тому Лярен підчас торговельних мандрівок мусів возити зі собою велику скриню.

На кождому кроці стрічається спроби обманств, які не все бувають успішні. Так нпр. один молодий тубілець хотів відкупити від начальника племени прикрасу на голову. Обіцяв йому за це дати нараменник такий великий, що можна буде його носити довкола коліна. Ватажок згодився, а юнак приніс йому потім звичайнісенький нараменник і пояснив, що мав на думці коліно дитини, а не дорослої людини. Та не вдалася йому штучка, бо ватажок обурений відкинув його нараменник і лише скора втеча вратувала юнака перед дальшими дуже немилими наслідками.

На іншім острові є гроші з мушлів. Зовуть їх „сейпі-сейпі". Це маленькі, червоні мушлі, в яких виверчують дірки, щоби їх потім нанизувати на шнурок. Сто таких мушлів представляє в крамі вартість менше-більше пять долярів.

„Мушлі ті дуже гарні — каже Лярен — тому я зробив собі з них заслону и мене вважали великим богачем. На жаль, заслона зчасом ставала все коротша й рідша, тому я мусів нарешті зняти її, щоби не зникла зовсім. Мої слуги не могли побороти спокуси та кожен раз, коли переходили, відривали потрохи тієї дорогої прикраси".

Один білий торговець, який вважався дуже спритним, казав собі в Европі зробити богато целюльоїдових імітацій тих мушель і пустив їх в обіг. Зпочатку далися тубильці обдурити, та коли переконалися, що мушлі фальшиві, найдено одного ранку торговця — неживого.

Як здавкової монети вживають тютюну. Подорожувати без тютюну по Південнім морі, означало би тесаме, що в нас мандрувати виключно з 500 або 100-доляровими банкнотами. Тютюном платиться „тіп" і винагороди за дрібні прислуги. Крім того курсують як гроші хустини, матерії, зеркальця, сокири і т. п.

„Такими то предметами покрив я кошти моєї довгої подорожі. купив собі гарний шмат поля та вибудував дім із трома убікаціями і верандою. Раз купив я так дитину. Було це на далекій австралійській півночі. Батько, що хотів позбутися дитини признався мені, що хоче вбити її. Я вратував хлопчика. купив собі його" — оповідає згаданий подорожник.

У глибині Нової Ґвінеї найціннішою монетою є звичайна сіль. Тому, що там ніде нема соли, тубильці дуже лакомі на неї. Коли лише вони відносяться вороже до чужинця, то сіль є одиноким ратунком, що може зараз злагіднити їх.

Норвеський драматурґ Берсон підчас побуту в Майнінґені (столиці Саксонії) відвідав тамошній надвірний театр, у якім мали давати якусь його драму. Князь Юрій, що цікавився всіми подробицями постановки, посперечався з письменником у справі якогось режісерського питання. Суперечка так дуже загострилася, що князь нараз поперемінював ролі, з театрального режісера став володарем і приказав Берсонові кинути Саксонію до 24 годин. — Мені вистарчить пів години — відповів Берсон і вклонився. — Я їду байсиклем.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Гренд вулиця, Джерзи Сіті, Н. Дж.

(Продовження).

(21)

І. Каштанюк, рек. секретар, заявляє, що наспіло кілька анонімних письм, звернених до Річного Засідання Головного Уряду і тому, що в них пороблено закиди йому, просить, щоби їх відчитати, ще заки прийде до дискусії над звітами.

Над сею справою вивязалася коротка дискусія, в якій сконстатовано, що хоч анонімами слід трактувати так, як їх цілий культурний світ трактує, то є іґнорувати, всеж таки, щоби автори тих анонімів не думали, що хтось інтересований їх напасти затаїв, але щоби знали, що їх пашквілі зістали призначені до смітника, факт цей доручено запротоколувати для повідомлення і остороги на будуче. Відтак приступлено до денного порядку, то є до дискусії над звітами.

До дискусії над звітом гол. предсідателя записалися слідуючі гол. урядники: Г. Пипюк, О. Питляр, д-р Клодницький, інж. Малєвич, Т. Михальчук, П. Стадник, Ст. Слободян.

Г. Пипюк запитує в справі А. Шандровського з Балтімор, Мд., і каже, що отримав від Шандровського письмо зі скаргою, що йому відмовляється членства, а також його родині безпідставно, та що Шандровський домагається привернення правосильности його членства в У. Н. Союзі.

О. Питляр запитує, чому розвязано відділ 70-ий в Джерзи Сіти, та вносить, щоби його приняти наново.

Д-р Клодницький каже, що йому здається, що справа Сиротинця мала бути піддана під референдум членів до трох місяців по конвенції і питає, чому в тій справі нічого не робиться. Також запитує, чому не провадиться якоїсь більше інтенсивної кампанії за новими членами, як се діється в других орґанізаціях.

Інж. Малєвич признає, що звіт гол. предсідателя є вповні вдоволяючий і вичерпуючий всі справи та вносить, щоби приняти його так, як був зложений.

Т. Михальчук зрікається слова в дискусії і попирає внесення передбесідника.

П. Стадник так само попирає поставлене внесення інж. Малєвича.

Ст. Слободян запитує, чому гол. предсідатель, обнявши уряд дня 1-го липня, як статут приписує, не видав сейчас „маніфесту" до членів з тої оказії, загріваючи їх до дальшої праці.

М. Мурашко, головний предсідатель, відповідає Г. Пипюкови, що Олександер Шандровський, бувший член відділу 55-го в Балтімор, Мд., був причиною неправдивої суспендациї свого суперника на делеґата конвенційного, а відтак і розвязання цілого того відділу. Коли відділ був розвязаний і всі члени отримали переступні листи, з якими могли перейти до иньших відділів, істнуючих в тій місцевости, або в найблизшій околиці, то всі члени переступні листи приймили, тільки він один відмовився. Члени розвязаного відділу прислали делеґацію, яка в їх імени перепросила за ставлення опору розпорядкам головної управи, а саме за відмову привернути до членства суперника Шандровського, звалюючи на него всю вину за це непорозуміння і бучу, відрікаючися спільництва з обома. Делеґації вдалося переконати гол. управу і осягнути привернення відділу до правосильности, а Шандровський тимчасом втратив реченець на правосильність переступного листа. Йому треба було через почтовий уряд доказувати, що хоч це жінка його відмовилася в імени свойого мужа приймити переступні листи для всеї родини, то він на рівні за це відвічальний і наслідки поносити мусить. Йому було запропоновано покаятися, признатися до промаху і попросити о видачу нового переступного листа, з яким мігби бути принятий до иншого відділу, бо 55-ий його в себе більше не хотів. Замісць зробити те, що йому пропоновано, щоби міг задержати правосильність членства в орґанізації, то він від себе ставить домагання і погрози, пишучи визиваючі листи до членів гол. управи. Справа мається так, що глядячи з леґальної точки, він своїм поведеннем невмісним втратив права до орґанізації. Після статута його ні приймити назад ні з переступним листом не можна. Можна однак приймити виїмковим розпорядком в узглядненню відповідної просьби. Такої просьби він досі не прислав, ну, а на грозьбу приймати не можна. Його рекорд показує, що реченець на правильне принятте його минувся і, щоби його приймити, треба до рекорду залучити, на якій підставі його принято наново по означенім реченци. Тую формальність муситься задержати хочби лиш для евіденції і контролі. Прошу не забувати, що тут справа обезпечення і можливости виплат з гол. каси, які мусять бути покриті актами, що відбуваються правильно: В разі смерти Шандровського ми мусілиби мати докази, що посмертна запомога правно належалася і леґально була виплачена. Помимо всего, хочби тільки з огляду на родину, екзекутивний комітет ще тепер готов його приймити, а зглядно видати новий переступний лист, коли він перестане урядників нападати всякими невмісними арґументами, а натомісць виразно о це попросить. Я ще сам до нього про це напишу і таку пропозицію йому подам, та як він ще й тепер не послухає, то будемо мусіли уважати справу за скінчену. Цеж є орґанізація і в ній усталені права тай закони, яких нам слід придержуватися, коли хочемо задержати орґанізаційну карність і порядок, що є нашим першим обовязком.

(Далі буде).

Валентин **Катаев.**

ПРИГОДА ТОВАРИШКИ БАБУШКИНИ.

Щойно в вагоні „прискореного" сезонового поїзду управителька інструкторської секції клюбу молоді, товаришка Бабушкина відітхнула повними грудьми.

— Га, можна собі тепер відітхнути — почала балачку з сусідами та поставила на поличці нужденну, обтягнену полотном валізочку. — Виключно для себе маю цілі два тижні. Два тижні! Зроблю, що схочу. Схочу — прочитаю Ерфуртську програму, схочу — опрацюю подрібно плян клюбових праць на другий піврік. Зрештою можу собі також відсвіжити в памяти другий том „Капіталу". Все можу.

Зачудована своєю необмеженою свободою та чарівними перспективами, зняла товаришка Бабушкина із сивої голови чорний капелюшок, поправила бінокли на носі та сіла в задумі.

Га, га! — роздалося на горішній поличці — маєш, бабо, рай! в масло влізла! ге-ге!

— В яке масло? — поблідла страшно Бабушкина.

— Відомо, в яке. В сметанкове! — пояснив ввічливо голос із горішньої полиці.

Із сутінку вирину́ло лице власника вище згаданого голосу. Змучене, вкрите рябушками лице молодого, одначе вправного хуліґана.

— Що? — злякалася Бабушкина та зірвалася на рівні ноги.

— Іґі! — сплюнув поблажливо хуліґан — я зажартував собі.

— Чиж ялося, товаришу, так жартувати? — вибелькотала Бабушкина. — Таж я маю майже нову спідницю. Шевіотову. Одиноку. А ви кажете: масло! Як можна!...

— Говорила, їхала — обидився хуліґан і назад лискавкою пригнув до вікна, пчихнув із проймаючим свистом:

— А пчих!!

Нянька, що саме переходила туди, кинулася на бік із тихим зойком і перевернула обвантаженого валізками послугача.

— Ах, перепрашаю, я не запримітив — скрикнув хуліґан у приступі радости. — Дай Боже щастя, матусю! Ой, біда, дитина вам випала! А то раз!

Палаючими очима глянув на публику. Відчуваючи, що став душею товариства та незаступимим сміхуном, додав моргаючи:

— Ги-ги!

По хвилі очі його причмарилися — малим хуліґаном заволоділа мелянхолія. Витягнув великі, запорошені чоботиска та бачив розривку в тому, що стручував капелюхи пасажирам, які переходили коридором. Одначе те заняття не давало йому естетичного задоволення.

Почувся другий дзвінок. Здовж ваґону перебігло двох схвильованих подорожних, що шукали місця.

— Пст, горожанине — крикнув хуліґан, що вихилився крізь вікно — хвилиночку!

Обвантажений двома валізками товстюх пристанув біля вікна.

Хуліґан конспіративно моргнув на нього.

— Чим можу служити? — пробурмотів наляканий товстюх. — Слово чести...

Хуліґан розохочений зіскочив із полиці, біг здовж ваґону та наслідував, зрештою дуже вдатно, ґрізну нараду, потім обернувся до вікна.

— Хвилиночку, лише хвилиночку — звернувся ґрізно до своєї жертви.

— Направду, слово чести... — белькотав товстюк.

Почувся третій дзвінок.

Хуліґан прижмурив очі, приглядався підозріло дріжучому з жаху товстюхові та повторяв:

— Зараз, зараз горожанине...

— Таж я... до поїзду... спізнюся — боронився жалісно товстюх. — Направду...

Машина засвистала.

— Перепрашаю, горожанине — врадувано та безжурно усміхався хуліґан — перепрашаю, це помилка, ґі-ґі...

З криком і проклонами втиснувся товстюх до поїзду, що вже рушав із місця. Хуліґан перехилився крізь вікно й алярмував якусь жінку, що спішно бігла.

— Ви заґубили торбинку, білет вам випав... Перепрашаю, мені здавалося... Щасливої подорожі...

За вікнами бігли поля, стовпи, стації...

Хуліґан, як міг, розвеселював собі час. До дверей вотерклозету приклеїв карточку з написом: „З причини ремонту нечинне" та в приступах безжурної радости трясся на поличці, приглядався, як пригноблені подорожні сумно вешталися біля дверей вотерклозету. Товаришка Бабушкина приглядалася крізь бінокли білим хмариночкам на голому небі, затопилася в невеселій задумі:

На якім то низькім сетпені розвитку стоїть наша безпартійна совітська молодь. А чому? Тому, що культурна робота погано поставлена. Недомагають наші комсомоли. В цьому джерело лиха. Ось, наприклад, я. Їду собі тепер, що так скажу, на двотижневу відпустку. Радій та втішайся, душе. Схочу — прочитаю Ерфуртську програму, схочу — перероблю другий том „Капіталу". А не впало мені до голови, що требаби занятися пропаґандою серед безпартійної молоді. А чи не ялося би втягнути до праці наприміp ось того ґільтая? Щож: візьму та втягну його. Та це справа дразлива. Передовсім треба обдумати плян. Устійнити, що так скажу, степень розвитку, опісля запалити в молодій душі бажання освіти. Гм... потім можнаби евентуально накреслити в коротких словах історію клясової боротьби. Ну, а потім можна би зачепити і за Маркса... І відпустку вихісную і справі прислужуся.

Товаришка Бабушкина слів на вітер не кидала.

Згідно з точно опрацьованим пляном запопадлива Бабушкина дві добі працювала над тим, щоби втягнути неосвідомленого юнака до культурно-освітньої праці. Щоби здобути вповні довіря, частувала його на стаціях чаєм і купувала йому папіроски, при цьому обережно розпалювала його затвердлу душу жаждою знання.

Неосвідомлений юнак вислухував із тупим виразом лиця одушевлених слів Бабушкини. Та це не перешкаджало йому в перервах сваільно уріжноманітнювати собі час: спльовував від нехоття на пантофлі своєї вчительки, по ночах в імени ДПУ ґрізним басом домагався від переляканих подорожніх свідоцтва щеплення віспи, а за дня зі скуки обмащував лавки, чим далося. Та взагалі культурна робота йшла успішно. Колиж третього дня зявилося ясно ґобубе небо казочного літнища, сказала собі Бабушкина, що ґрунт уже достаточно оброблений.

— Дивлюся на вас — відізвалася до юнака — тай думаю собі: такий направду чесний юнак, а гине наслідком власної несвідомости. А чому? А тому, що відірваний від здорового, культурного ґрунту, не знає добродійств Комсомолу*).

І майже так співчуваче, як рідна ненька, безкорисна Бабушкина порадила в найглибшій вірі:

— Ви до Комсомолу повинні записатися. В цьому й діло.

— Я вже це зробив. Я віддавна в комсомолі — промимрив юнак. Колиж побачив, що поїзд заїздить на стацію, пронизливо крикнув крізь вікно:

— Горожанине, горожанине, ви гаманець із грішми заґубили! Товариші, поїзд у полумі! Горить! Горить! Ратуйте, хто може! Ґі-ґі...

*) Союз комуністичної молоді.

Шлюбний дарунок. Богата тітка, що вже має 70 літ, але ще здорова, як риба в воді, при цьому дуже скупа. Її сестрінка, будуча спадкоємниця, виходить замуж. Тітка навіть не думає про якийсь шлюбний дарунок.

— Таж ялося дати сестрінці бодай який-такий дарунок — кажуть їй знакомі.

— Дуже добре — каже скупарка — я вдам, що я занедужала... а це її найбільше врадує.

—o—

А.: Коли так собі подумаємо, чого то ми собі не бажали, як ми були дітьми: „Як буду колись великий, то я..." Чи сопвнилося вам коли ваше таке бажання?

Б.: Сказати правду, одно сповнилося цілком. Коли мене мати чесала, як я був ще хлопчиком, я все бажав собі, щоби не мати волосся на голові. Тепер гляньте на мою голову, як точно сповнилося моє діточе бажання!

У посередника подруж. — Я можу вам поручити богату дівчину для подружжа, але за це треба заплатити мені сто долярів згори посередництва.

— Колиб я мав сто долярів, то я не потребував би женитися. Та чи не могли би ви дати мені зачету на рахунок тої богатої панни?

КОЛИ ЗАЧИНАЄТЬСЯ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ?

На повище питання ріжні дають ріжні відповіди. Богато каже, що дитину треба виховувати щойно в означених літах, бо скорше не булоб доцільне. Інші твердять, що дитини взагалі не треба виховувати, бо коли виховуємо її, то надаємо їй шабльоновости та шкодимо свобідному розвиткові дитини: дитина виховується сама з себе.

Щож сталося би з ріллею, огородом, колиб ми полишили їх на божу волю — хай собі ростуть, як хочуть. Або колиб ми поводилися в огороді, чи саді безоглядно, незрозуміло? Ми може могли би ствердити, що в огороді виросла буйна ростинність, але з неї не малиб ми хісна, бо це був би бурян. Рілля чи город повинні приносити користи, повинні давати те, що можуть дати в найкращому випадку.

Абож то діточе серденько, діточа душа що інше, ніж урожайна земля для всього того, що лише на ній може зродитися? Чиж діти не мають виконати на цій землі таксамо обовязків, як виконують їх батьки, або ще й краще? Одначе діти попадають у світ повен спокус, мусять учитися бороти та побіджувати. Якжеж вони могли би побіджувати, колиб не навчилися боротися з противенствами!

Зло, що окружає людину на кождому кроці та чигає на неї, зявляється не щойно тоді, коли дитина осягнула вже означену границю віку, зло вкрадається вже до діточого ліжечка, до нестереженого діточого серця та заки ще батьки й здогадаються, які небезпеки окружають їх дитину, ворог сидить уже кріпко в нутрі.

Тому дитину треба виховувати від першої хвилі. Дитина дуже скоро запримітить, де й коли може мати з чого якусь користь. Дитина пізнає, чи криком і плачем поставить на своїм, чи мусить підпорядкуватися порядкові, послухати батьків. Хто стає невільником своєї дитини, хто думає, що так виявляє любов для дитини, той дуже скоро мусітиме переконатися, що такою недоцільною любовою виплекає нішо инше лише бурян. Бурян цей росте скоро, але й вже майже не дасться винищити.

Розпещена дитина хоче, щоби конче хтось сидів при ліжечку, поки вона не встане, щоби якстій хтось зявлявся, коли лише вона ворухнеться. Така дитина кричить і тупає ногами доти, поки не сповнять її волі. Родичі слабої волі щодо цього сліпі. Все в їх дитини гарне, її галасування це нішо інше, лише розум, впертість це сильна воля, самолюбство це самосвідомість, словом їх дитина — це янгол.

Та не меньше треба жаліти дітей, що в наймолодших літах зазнали лише жорстокости, тих нещасних дітей, з яких пороблено сотворіння без крихітки власної волі, які не важаться самі сказати словечко та дріжать, коли їх зір стрінеться з очима батьків. Та такі виховники майже не розуміють, що таким робом лише шкоду приносять молодій душі.

Перші, ніжні літа дитини повинні для неї буди раєм, у якому царює любов і невинність. Самособою кожда дитина має теж власні наклони, що виходять із глибини її душі. Хтож може сам зрозуміти глибини своєї власної душі? Також саме діється і в дитини. І вона вже має сонішні й темні хвилі, в яких молода душа інакше відчуває й мусить приноровлюватися на землі.

Ці сонішні й ті чорні хвилі виховники та батьки повинні старатися пізнавати. Мусять пізнавати, що в дитини є лише норовами, примхами, нечемністю, а що незрозумінням і відповідно до того мусять трактувати дитину. Колиж діточе серце відчуває таки справжній жаль, то дати йому виплакатися при батьківському серці.

Тому дуже важне, щоби родичі та виховники вже з самого початку добре зрозуміли своє завдання, щоби дбайливо й старанно виховували дитину. Бо від них і їх успіхів залежатиме, чи нове покоління буде добре, щасливе та чи приноситиме щастя иншим.

ЖИДІВСЬКІ СТУДЕНТИ З ПОЛЬЩІ ЗА КОРДОНОМ.

У Львові відбулася нарада представників жидівських студентських товариств у Польщі і за кордоном. В часі нарад устійнено, що за кордоном студіює тепер 9,000 жидівських студентів з Польщі, а цього року має виїхати за кордон ще 2,000 студентів. Стверджено також, що цілий ряд закордонних університетів, м. ін. праський, перестав приймати „східних Жидів". Цього року богато жидівських студентів з Польщі кінчить уже студії за кордоном. Між иншим праський університет видає цього року 120 лікарських дипльомів Жидам з Польщі.

НОВІ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ОРДЕРИ.

Президія ЦІК-а постановила утворити два нові ордери: Леніна і Червоної Звізди. Власники ордерів користатимуть з ріжних привілеїв, будуть звільнені від податків, матимуть право безплатної їзди залізницею та отримуватимуть крім цього платні.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ПИТСФИЛД, МАСС.

На сироти й інвалідів.

На парохіяльнім мітінгу, який відбувся дня 4 мая, порушив гром. Савюк справу допомоги рідному краєви. Парох о. Левицький розповів про положення наших братів під ляцькими і московськими окупантами та візвав до єдности і виховування дітей в українськім дусі.

При тій нагоді зібрано на рідний край $12.05, які відослано до Обєднання. Зложили по $1: Д. Соколовський, Г. Заверуха, П. Яремій; по 50 ц.: С. Яремій, М. Козак, Н. Стефанюк, Ю. Спасик, К. Копичак; по 25 ц.: Г. Соколовський С. Антонійчук, Н. Стефанюк, І. Семенів, Н. Заверуха, М. Муневич, П. Шульган, І. Антонійчук, А. Никорчук.

О. Яремій.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

На бойову акцію.

До Обєднання висдано з рамени гуртка ч. 4 ОДВУ $50 на потреби бойової акції. З розпродажі „Сурми" прийшло $26.10, з жертв $4, від Тов. укр. національних танків В. Авраменка $7.50, з передплати $1, а решту доложено з каси.

Піднесу, що $7.50 зложили були глядачі дітям, які танцювали. Запитані діти, що будуть робити з тими грішми, відповіли, що дадуть їх на те, щоби прогнати Ляхів з рідного краю.

Д. Рубаха, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

В Першій Укр. Презвитерській Церкві переведено збірку на Рідну Школу в Галичині й зібрано $31, які вислано до краю через Обєднання.

Жертвували: Сестрицтво св. Товити з каси $10, по $2: проп. Василь Кузів, Д. Іваськів; по $1: О. Паньків, Н. Яцентий, Ф. Салюк, Т. Ковальчук, О. Шумський, І. Паньків, П. Кушнір, А. Печений, М. Варніцький, П. Ковальчук, С. Гура, К. Яцентий, Н. Беркій, І. Тарнавський, І. Петрів, Д. Соловей, З. Антонюк.

О. Шумський.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Рідну Школу.

Заходом Українських Товариств міста Ню Йорку відбувся дня 23 березня б. р. концерт, з якого чистий дохід в сумі $94 призначено на Рідну Школу. Гроші вже вислано.

За Комітет:

С. Шевців,
Д. Чайка,
П. Слободзян.

Фінансові трудноші. — Якжеж це може бути, щоби фінансові трудноші спровадили вас до шпиталю зі зломаною ногою?!

— Бачите, це було так: я йшов на прохід, бачу напроти мене хідником іде один із моїх вірителів. Я хотів перейти на другий бік улиці, та коли я вже доходив до другого хідника, дивлюся, а там іде другий віритель. Я мимоволі подався назад на середину вулиці і в цій хвилі налетів на мене автомобіль.

І. пані: Чи ви маєте наймичку, чи робите всю домашню роботу самі?

II. пані: Так.

І. пані: Не розумію вашої відповіди.

II. пані: Як то не розумієте? Я маю наймичку та роблю всю роботу сама.

— Що ви зробили би, колиб лікар сказав, що маєте жити вже лише місяць?

— Я пішов би до іншого лікаря.

Досвідчений. Новий тюремний дозорець провадить до келії арештанта й каже:

— Вважайте, тут є дві сходи.

Арештант подивився на дозорця й каже:

— Серденько, ці східки я вже знав, коли ще вас може й на світі не було!